

[A. C. Normann.]

erhverv adgang til at skaffe sig kompensations for de store omkostningsforøgelse.

Skulle jeg nævne yderligere et eksempel på, at venstres sociale linje er borte med blæsten, kunne jeg tage partiets stilling til sygekassereformen, denne reform, der bl. a. betyder, at alders- og helbreds-betingelserne for at være medlem af en sygekasse ophæves, og at også formuegrænsen slettes. Disse og andre væsentlige forbedringer, som man ikke mindst blandt landboere og parcelhusejere vil vide at værdsætte, nægtede venstre at være med til. Vistnok for første gang ser vi her venstre stå uden for en forbedring af Danmarks sygekasselovgivning. Partiet var med sammen med os i 1891, partiet var med i 1919 og i 1933, medens de konservative dengang var udenfor. (Poul Møller: I 1891 var højre med!). Nu er venstre trukket over på den konservative linje, og det radikale venstre er det liberale parti, der gennemfører de virkelige sociale reformer. Det er ganske uden triumf, men med beklagelse, at jeg konstaterer, hvorledes det er gået med det parti, inden for hvilket der er en fløj, hvis indstilling jeg hidtil har opretholdt en betydelig forståelse for.

Jeg har tidligere ved disse generaldebat-ter aldrig forsømt at tale erhvervenes sag, men i denne sommer er hensynet til erhvervene af større vægt, end det plejer at være. Alle parter velstand afhænger af, at produktionen bliver stor nok til også at kunne blive billig, og de fleste af vore besværligheder klares af sig selv, når erhvervene trives.

Når f. eks. det ærede medlem hr. Erik Eriksen talte om manglende besparelser, vil jeg bl. a. netop pege på den sunde form for besparelse, der er en følge af, at erhvervspolitikken er lykkedes så godt, at vi har kunnet spare ca. 100 mill. kr. i arbejdsløshedsunderstøttelser. En bedre valutapolitik, en bedre socialpolitik, lempeligere skatteforhold, en bedre beskæftigelsespolitik og også en bedre besparelspolitik eller, i

vanskelige tider, en bedre krisepolitik end den at bidrage til erhvervenes trivsel kan jeg ikke tænke mig. Ingen anden politik er så effektiv i forhold til indsatsen som den at støtte erhvervslivet.

Hvad kan vi da gøre i den retning? Vi kan gøre flere ting. Vi kan lette adgangen til finansiering af virksomheders start eller udvidelse. Jeg tør godt spå, at investeringsbehovet vil vokse nu, samtidig med at bankernes likviditet er ved at være opbrugt, og det forbavser mig daglig at se den sorgløshed, hvormed politikere og aviser omtaler produktionens omstilling til de nye forhold; thi for en betydelig del af erhvervslivet er disse måneder og år livet om at gøre, ja, jeg tror, man skal sige måneder fremfor år. Ganske vist tager det år for de stærkeste at sejre og for de svageste at give op, år hengår, før det kan ses, på hvilke områder det bliver danske, svenske, engelske eller schweiziske fabrikker, som klarer sig i den kamp, der nu kommer. Men det er overordentlig vigtigt, hvem der får den bedste start, for det er jo sådan — det ved alle, som kender noget til erhvervslivet — at hvis en virksomhed hinker bagefter fra begyndelsen, vil købernes interesse hurtigt vende sig til en anden, der er leveringsdygtig eller billig, og så bliver dennes produktion af sig selv billigere endnu og lettere at rationalisere, og dens lille forspring forstærker sig selv. Derfor er det, at den danske familie set under ét i år må bruge alle kræfter, alle sine midler på maskinerne, markerne, stal-dene, drivhusene, fiskerkutterne og værkstederne i stedet for på forøgelse af det personlige forbrug.

Det radikale venstres synspunkt her appellerer til alle tre parter på arbejdsmarkedet, til mennesker i alle samfundslag og for den sags skyld ikke mindst til de unge, hvis fremtidsvilkår derved påvirkes så afgørende.

Men jeg synes, der er et lyspunkt, vi har grund til at glæde os over. Det er det overordentlig gode samarbejdsforhold, der